

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 359/08-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. októbra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti L., s. r. o., B., právne zastúpenej advokátom JUDr. J. T., N., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Čadca č. k. Er 1990/99-228 z 3. júna 2005 a uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 23 CoE 140/2005-309 z 31. decembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti L., s. r. o., B., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. júna 2008 doručená sťažnosť spoločnosti L., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy uznesením Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) č. k. Er 1990/99-228 z 3. júna

2005 a uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 23 CoE 140/2005-309 z 31. decembra 2007, ktorou sťažovateľ žiadal vydať tento nález:

„1. Základné právo spoločnosti L., s. r. o., B., na súdnu a inú právnu ochranu podľa 2 hlavy, 7 oddielu Ústavy SR právoplatným rozhodnutím Okresného súdu v Čadci č. k.: Er 1990/99-288, EX 1032/99 zo dňa 3. 6. 2005 o schválení rozvrhu výťažku z dražby porušené bolo.

2. Základné právo spoločnosti L., s. r. o., B., vlastniť majetok podľa 2 hlavy, 2 oddielu Ústavy SR právoplatným rozhodnutím Okresného súdu v Čadci č. k.: Er 1990/99-288, EX 1032/99 zo dňa 3. 6. 2005 o schválení rozvrhu výťažku z dražby porušené bolo.

3. Základné právo spoločnosti L., s. r. o., B., na súdnu a inú právnu ochranu podľa 2 hlavy, 7 oddielu Ústavy SR právoplatným rozhodnutím Krajského súdu v Žiline sp. zn.: 23 CoE/140/2005 zo dňa 31. 12. 2007 porušené bolo.

4. Uznesenie Okresného súdu v Čadci č. k.: Er 1990/99-288, EX 1032/99 zo dňa 3. 6. 2005 o schválení rozvrhu výťažku z dražby sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

5. Spoločnosti L., s. r. o., B., sa priznáva primerané zadostučinenie v sume 1.000.000,- Sk (slovom jedenmilión slovenských korún), ktoré je Okresný súd v Čadci povinný vyplatiť do dvoch mesiacov do právoplatnosti nálezu.

6. Okresný súd v Čadci je povinný zaplatiť spoločnosti L., s. r. o., B., náhradu trov právneho zastúpenia v celkovej výške 6.734,- Sk (za dva úkony právnej pomoci v zmysle § 14 ods. 1 písm. a) a c) a v zmysle § 11 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z.) a 3.176,- Sk + 2 x réžijný paušál á 191,-Sk) na účet advokáta, JUDr. J. T., do 15 dní od právoplatnosti nálezu.“

Ako vyplynulo zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu a pripojených exekučných spisov okresného súdu (sp. zn. Er 1958/99, sp. zn. Er 1959/99 a sp. zn. Er 1990/99) sťažovateľ bol ako oprávnený účastníkom dvoch exekučných konaní (sp. zn. Er 1958/99 a sp. zn. Er 1959/99) vedených proti povinnému S., a. s. „v likvidácii“. Pôvodným oprávneným v oboch exekučných veciach bola P., a. s. Sťažovateľ nadobudol vymáhané pohľadávky v priebehu exekučného konania a jeho vstup do exekučných konaní bol pripustený uzneseniami okresného súdu č. k. Er 1958/99-76 z 23. augusta 2007, resp. č. k. Er 1959/1999-157 z 12. mája 2008. Predmetom exekučného konania vedeného pred

okresným súdom pod sp. zn. Er 1958/99 bolo vymoženie pohľadávky v sume 5 800 000 Sk s príslušenstvom a predmetom exekučného konania vedeného pred okresným súdom pod sp. zn. Er 1959/99 bolo vymoženie pohľadávky v sume 3 200 000 Sk s príslušenstvom. Vykonaním oboch exekučných konaní bola pôvodne poverená Mgr. A. M. ako zástupkyňa JUDr. M. M., exekučné veci boli vedené u súdneho exekútora pod sp. zn. EX 363/99 a sp. zn. EX 417/99.

Proti rovnakému povinnému S., a. s. „v likvidácii“, bola pred okresným súdom vedená i exekúcia pre vymoženie 6 293 422 Sk v prospech iného vymáhajúceho veriteľa (sp. zn. Er 1990/99), ktorej vykonaním bol poverený súdny exekútor JUDr. J. R. (sp. zn. EX 1032/99). V rámci tohto exekučného konania bola vykonaná i dražba nehnuteľností vo vlastníctve povinného (garáž, dielne, prístrešok, sklad HSV-PSV s kanceláriou, pozemky, to všetko zapísané na LV č. 340, k. ú. K.). Výťažok z dražby majetku povinného predstavoval sumu 3 566 857,30 Sk.

Súdny exekútor vykonávajúci exekúciu v prospech sťažovateľa v exekučnej veci vedenej pred okresným súdom pod sp. zn. Er 1958/99 podaním z 20. mája 2003 doručeným súdnemu exekútorovi JUDr. J. R. 29. marca 2003 do dražby nehnuteľností vo vlastníctve povinného konanej 3. júna 2003 prihlásil pohľadávku sťažovateľa v sume spolu 11 653 465,50 Sk, ako aj trovy exekúcie v sume 1 237 755,90 Sk s ich vyčíslením v prílohe. Následne podaním z 22. marca 2005 požiadal súdneho exekútora JUDr. J. R. o zaradenie do rozvrhového pojednávania trov exekučného konania ako uspokojenú pohľadávku v skupine c) spolu s oprávneným ako záložným veriteľom, na dôkaz čoho pripojil k podaniu výpis z „LV č. 340, v ktorom je zriadené záložné právo v prospech P., a. s. K.“. Podaním z 20. júna 2005 požiadal súdny exekútor JUDr. M. M., zastúpený Mgr. A. M., o poukázanie výťažku z dražby na svoj účet súdneho exekútora. Uvedené skutočnosti vyplývajú zo spisu sp. zn. Er 1958/99, č. 1. 90 – 93.

Obdobne postupoval súdny exekútor JUDr. M. M., zastúpený Mgr. A. M., i v exekučnej veci vedenej pred okresným súdom pod sp. zn. Er 1959/99, v ktorej prihlásil v prospech sťažovateľa do dražby nehnuteľností konanej JUDr. J. R. 3. júna 2003 pohľadávku oprávneného v celkovej sume 6 154 880,50 Sk a trovy exekúcie v celkovej sume 1 200 595,30 Sk. Toto podanie bolo doručené JUDr. J. R. 29. mája 2003 spolu s vyúčtovaním trov exekúcie. Následne podaním z 22. marca 2005 požiadal súdny exekútor

JUDr. M. M., zastúpený Mgr. A. M., súdneho exekútora JUDr. J. R. o zaradenie do rozvrhového pojednávania trov exekučného konania ako uspokojenú pohľadávku v skupine c) spolu s oprávneným ako záložným veriteľom, na dôkaz čoho pripojil k podaniu výpis z „LV č. 340, v ktorom je zriadené záložné právo v prospech P., a. s., K.“. Podaním z 20. júna 2005 požiadal súdny exekútor JUDr. M. M., zastúpený Mgr. A. M., poukázať výťažok z dražby na svoj účet súdneho exekútora. Uvedené skutočnosti vyplývajú zo spisu sp. zn. Er 1959/99, č. l. 114 – 117.

Ako vyplýva zo zápisnice o rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností spísanej JUDr. J. R. 22. marca 2005, na dražbe konanej 20. septembra 2000 udelil súdny exekútor JUDr. J. R. príklep vydražiteľovi B., s. r. o., a okresný súd udelenie príklepu schválil uznesením č. k. Er 1990/99-201 z 9. septembra 2004. Výťažok dražby predstavoval sumu 3 566 857,30 Sk a bol rozvrhnutý na rozvrhovom pojednávaní konanom 22. marca 2005.

Uznesením okresného súdu č. k. Er 1990/99-228 z 3. júna 2005 bol schválený rozvrh výťažku z dražby nehnuteľností zapísaných na LV č. 340, k. ú. K. Ako vyplýva z tohto uznesenia v skupine a), pripadla z rozvrhovanej sumy JUDr. J. R. odmena za záložné právo na nehnuteľnosti zvýšená o daň z pridanej hodnoty a náhrada hotových výdavkov (spolu suma 9 935,70 Sk). Do skupiny c) (pohľadávky zabezpečené záložným právom zákonným, zmluvným, sudcovským alebo exekučným atď.) bola zaradená i pohľadávka prihlásená súdnou exekútorkou Mgr. A. M. v sume 17 808 346 Sk (11 653 465,50 Sk + 6 154 880,50 Sk) a trovy exekúcie v sume 2 438 351,20 Sk (1 237 755,90 Sk + 1 200 593,30 Sk), pričom vo vzťahu k pohľadávke trov exekučného konania bolo v uznesení uvedené, že ide o pohľadávky zabezpečené zriadeným exekučným právom. Jednotlivé pohľadávky (spolu 9 veriteľov) zaradené do skupiny c) boli uspokojované podľa času vzniku záložného práva. O pohľadávke sťažovateľa bolo vo výroku uznesenia uvedené: „*prihlásená pohľadávka súdnym exekútorom Bc. A. M. v prospech veriteľa P., a. s. K., t. č. postúpené na S., a. s., B., pohľadávka vo výške 17.808.346,- Sk na základe poverenia č. 5502004991 zo dňa 22. 9. 1999 a poverenia č. 5502004992 zo dňa 22. 9. 1999 a trovy exekúcie Ex 363/99 a Ex 417/99 vo výške 2.438.351,20,- Sk (uhradené z predchádzajúcich rozvrhov 1.984.803,60,- Sk), zostatok pohľadávky 15.823.502,40,- Sk – pohľadávka uspokojená vo výške 3.556.921,60,- Sk.*“ Pohľadávky žiadnych iných veriteľov v tejto ani inej skupine už uspokojené z tohto rozvrhu neboli z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov.

Proti uzneseniu okresného súdu č. k. Er 1990/99-228 z 3. júna 2005, ktorým bol schválený rozvrh výťažku z dražby, podal právny predchodca sťažovateľa odvolanie, ktorým žiadal napadnuté uznesenie okresného súdu zrušiť. V odvolaní uviedol dva dôvody, pre ktoré považuje napadnuté uznesenie za nezákonné. Prvým bol názor odvolateľa, že odmena súdneho exekútora nepodlieha dani z pridanej hodnoty, nárok súdneho exekútora na daň z pridanej hodnoty nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu, a preto ak bola navýšená odmena súdneho exekútora o daň z pridanej hodnoty, ponížil tým súdny exekútor JUDr. J. R. rozdeľovanú podstatu. Druhým argumentom odvolateľa bolo tvrdenie, že napriek tomu, že súdny exekútor JUDr. M. M., zastúpený Mgr. A. M., prihlásil svoju pohľadávku trov exekúcie spolu s pohľadávkou sťažovateľa, pri rozvrhu výťažku nemala byť jeho pohľadávka trov exekúcie zaradená do skupiny c), ale mala byť zaradená do skupiny g) (ako boli zaradené i pohľadávky trov exekúcie iných exekútorov), a preto správne mala byť pohľadávka sťažovateľa uspokojená do výšky celého zostatku rozdeľovaného výťažku po znížení o pohľadávku v skupine a). Dôsledkom takto schváleného rozvrhu výťažku v takom prípade totiž bude to, že súdny exekútor JUDr. M. M., zastúpený Mgr. A. M., v exekučných konaniach vedených pred okresným súdom pod sp. zn. Er 1958/99 a sp. zn. Er 1959/99 poukáže predchodcovi sťažovateľa jeho pohľadávku zníženú o sumu trov exekúcie.

Krajský súd o podanom odvolaní rozhodol uznesením sp. zn. 23 CoE 140/2005 z 31. decembra 2007 tak, že uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil.

Uznesenie okresného súdu č. k. Er 1990/99-228 z 3. júna 2005 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 23 CoE 140/2005-309 z 31. decembra 2007 nadobudlo právoplatnosť 12. mája 2008, ako to vyplýva z doložky o jeho právoplatnosti.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti ústavnému súdu tvrdil, že rozvrhové pojednávanie bolo vykonané v rozpore so zákonom v prvom rade preto, že rozdeľovanú podstatu tvorí nielen najvyššie podanie, ale aj úroky z neho, pričom v tomto prípade bola rozvrhovaná iba suma najvyššieho podania, čo je v rozpore s § 156 Exekučného poriadku. Správne mal byť rozvrhovaný súčet sumy najvyššieho podania a úrokov odo dňa zloženia zábezpeky do rozvrhového pojednávania, pričom z rozvrhu malo vyplynúť aj to, že podľa rozvrhom stanoveného kľúča bude rozvrhnutá i suma úrokov z najvyššieho podania odo dňa jeho

zaplatenia do skutočného vyplatenia rozvrhnutých súm jednotlivým veriteľom. Ak sa tak nestalo, utrpel sťažovateľ ujmu na svojom majetku, ktorý sa nerozšíril o tieto úroky, hoci sa v zmysle zákona mal. Takto vzniknutú ujmu sťažovateľ vyčíslil sumou 1 000 000 Sk pri ročnom úroku 4 %. Tieto skutočnosti mal vziať do úvahy okresný i krajský súd, pretože inak oba súdy schválili rozvrh výťažku spôsobom, ktorý je v rozpore so zákonom. Tým bolo porušené nielen základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu, ale aj jeho základné právo na majetok, pretože za majetok sťažovateľa treba považovať aj pohľadávku sťažovateľa na úroky, ktoré sťažovateľovi v zmysle zákona patrili, a mal teda legitímnu nádej na ich nadobudnutie.

Vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu č. k. Er 1990/99-228 z 3. júna 2005 sťažovateľ ďalej uviedol, že toto rozhodnutie je nepreskúmateľné, dostatočne neodôvodnené, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, je postihnuté aj inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Pokiaľ bola uspokojovaná aj pohľadávka trov exekúcie vedenej JUDr. M. M., v zastúpení Mgr. A. M., v skupine c), stalo sa tak bez náležitého odôvodnenia a potrebnej špecifikácie tejto pohľadávky, pretože z uznesenia okresného súdu nemožno zistiť, z čoho tieto trovy pozostávajú. Z výroku uznesenia okresného súdu týkajúceho sa pohľadávky sťažovateľa nie je zrejmé, že ide o pohľadávky dve, z ktorých každá bola vymáhaná v osobitnom exekučnom konaní a vznikla z iného exekučného titulu. Napriek tomu boli uspokojované ako pohľadávka jediná. Navyše zmluvné záložné právo predchodcu sťažovateľa nepochybne vzniklo skôr, než exekučné záložné právo, existenciou ktorého bolo odôvodnené zaradenie pohľadávky trov exekučného konania do skupiny c). Konečne z príslušného výroku uznesenia okresného súdu nemožno zistiť ani to, aká časť zo sumy 3 556 921,80 Sk je určená na uspokojenie sťažovateľa a aká na uspokojenie trov exekučného konania.

Rovnakými nedostatkami podľa názoru sťažovateľa trpí i uznesenie krajského súdu sp. zn. 23 CoE 140/2005 z 31. decembra 2007, pretože tieto skutočnosti boli dôvodmi podaného odvolania, avšak krajský súd sa s nimi nezaoberal, resp. v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol, ako sa s nimi vypořiadal. Preto je aj výrok rozhodnutia odvolacieho súdu nezrozumiteľný a nejednoznačný. Sťažovateľ nesúhlasí ani s právnym názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého pohľadávka trov exekúcie bola správne zaradená do skupiny c) preto, že bola zabezpečená exekučným záložným právom, pretože exekučné

záložné právo sa zriaďuje len za účelom zabezpečenia pohľadávky oprávneného, a nie trov exekúcie, na ktoré sa nevzťahuje. Záložným veriteľom z tohto práva je výlučne oprávnený a nikdy nie súdny exekútor. Odvolací súd navyše nesprávne právne vec posúdil aj preto, že „trovami exekúcie“ v zmysle § 157 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku, ako aj v zmysle § 157 ods. 3 Exekučného poriadku sa rozumejú iba trovy toho exekútora, ktorý vykonal dražbu nehnuteľností. Ak by tomu tak nebolo, bola z jedného zálohu uhradená odmena viacerých exekútorov, čo by znamenalo, že odmena je uhradená duplicitne a bez toho, aby sa ten z exekútorov, ktorý záloh nedražil, akokoľvek zaslúžil o vymoženie pohľadávky oprávneného, v prospech ktorého exekúciu vykonáva. Primárnym účelom exekučného konania nie je uspokojenie odmeny súdneho exekútora, tobôž bez ohľadu na zásluhovosť, ale vymoženie pohľadávky oprávneného.

V závere odôvodnenia svojej sťažnosti sťažovateľ popisuje okolnosti časovo nasledujúce po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia krajského súdu sp. zn. 23 CoE 140/2005 z 31. decembra 2007. V zmysle uznesenia okresného súdu č. k. Er 1990/99-228 z 3. júna 2005 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 23 CoE 140/2005-309 z 31. decembra 2007 poukázal súdny exekútor JUDr. J. R. čiastku 3 556 921,60 Sk v prospech účtu súdneho exekútora JUDr. M. M., zastúpeného Mgr. A. M. Sťažovateľovi bola následne vyplatená suma približne 1,138 tis. Sk a zostávajúcu sumu si zadržal súdny exekútor na svojom účte. To je dôsledkom nejasného, vo väčšej časti nepreskúmateľného a dostatočne neodôvodneného rozhodnutia tak okresného súdu, ako aj odvolacieho súdu. Preto oboma týmito rozhodnutiami došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu, ako aj základného práva na majetok.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05 a IV. ÚS 288/05).

Ako výslovne vyplýva z petitu sťažnosti sťažovateľa, k porušeniu jeho základných práv malo dôjsť jednak uznesením okresného súdu č. k. Er 1990/99-228 z 3. júna 2005 a jednak uznesením krajského súdu č. k. 23 CoE 140/2005-309 z 31. decembra 2007.

1. Ústavný súd sa zaoberal najprv tou časťou sťažnosti sťažovateľa na porušenie ním označených práv, ktorá smerovala proti uzneseniu okresného súdu č. k. Er 1990/99-228 z 3. júna 2005.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť ústavný súd odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

Vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľom uplatnených námietkach porušenia jeho základných práv uznesením okresného súdu č. k. Er 1990/99-228 z 3. júna 2005. O ochrane práv sťažovateľa proti ich namietanému porušeniu, pokiaľ ide o toto rozhodnutie okresného súdu, bol oprávnený rozhodovať krajský súd ako súd odvolací na základe podaného odvolania sťažovateľa. Sťažovateľ túto možnosť využil a uznesenie okresného súdu č. k. Er 1990/99-228 z 3. júna 2005 preskúmal odvolací súd v konaní sp. zn. 23 CoE 140/2005.

Z týchto dôvodov ústavný súd tú časť sťažnosti sťažovateľa, ktorá smerovala proti uzneseniu okresného súdu č. k. Er 1990/99-228 z 3. júna 2005, podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. Pokiaľ ide o zostávajúcu časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv uznesením krajského súdu č. k. 23 CoE 140/2005-309 z 31. decembra 2007, sťažovateľ svoju sťažnosť na porušenie základného práva na súdnu ochranu odôvodnil v prvom rade tým, že toto rozhodnutie je nejasné, vo väčšej časti nepreskúmateľné, dostatočne neodôvodnené a arbitrárne.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov

viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov z hľadiska svojvoľnosti a arbitrárnosti rozhodnutia, resp. jeho odôvodnenia.

Krajský súd v odôvodnení uznesenia č. k. 23 CoE 140/2005-309 z 31. decembra 2007 uviedol:

„Súd rozvrh výťažku neschválil, ak zistí vady, ktoré sú na ujmu toho, kto sa zúčastnil rozvrhového konania, alebo ak zistí iné porušenie zákona.

Za takúto vadu, resp. porušenie zákona, nemožno považovať priznanie dane z pridanej hodnoty v rámci odmeny exekútora, i keď by v tom čase malo absentovať zákonné ustanovenie, podľa ktorého si súdny exekútor môže (má, či je povinný) účtovať i daň z pridanej hodnoty v súvislosti s náhradou jeho odmeny pri trovách exekúcie. Nepriznanie však tejto súčasti náhrady trov konania nemá totiž oporu v zákone, ale sa len opiera o medzeru v právnej úprave tak, ako konštatoval v obdobnej veci Ústavný súd SR vo svojom Náleze č. II. ÚS 31/04-30, zo dňa 17. decembra 2004.

V tomto náleze Ústavný súd konštatoval, že pohľadávka na náhradu trov konania musí byť účastníkovi priznaná v celom zákonom upravenom rozsahu vrátane dane z pridanej hodnoty, ak je účastník zo sumy priznanej náhrady povinný podľa platného Zákona o dani z pridanej hodnoty zaplatiť túto daň. Konštatoval, že je potrebné, aby všeobecný súd interpretoval zákonom ustanovené predpoklady pre priznanie náhrady trov konania v súlade i s ústavným výkladom článku 20 ods. 1 ústavy v súvislosti s článkom 1 dodatkového protokolu o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čo je osobitne dôležité v prípadoch, v ktorých nie je jednoznačné znenie navzájom súvisiacich zákonov (Občiansky súdny poriadok, Exekučný poriadok, Zákon o dani z pridanej hodnoty) pripúšťa viaceré výklady a výsledky interpretácie.

Konštatoval, že do pojmu majetok v zmysle vyššie uvedených článkov patria veci, práva a pohľadávky, a i náhrada trov konania patriaca súdnemu exekútorovi, je potom považovaná za majetok, ktorý sa nadobúda právoplatným výrokom všeobecného súdu o jeho priznaní a požíva v plnom rozsahu ochranu v zmysle vyššie uvedených ústavných článkov. Pri rozhodovaní o náhrade trov exekučného konania potom je súd povinný zohľadniť zmysel a účel náhrady trov konania a zohľadniť najmä, že pokiaľ zákon neupravuje výnimku pre nepriznanie dane z pridanej hodnoty, ten z dôvodu chýbajúceho ustanovenia o pozitívnej úprave o možnosti žiadať aj DPH, môže výkladom, ktorý neporušuje základné právo vlastníť majetok a ho užívať, vo veci rozhodnúť (kladne).

Námietka o nesprávnom zaradení pohľadávky Bc. M. v súvislosti s trovami exekúcie EX 363/99 a EX 417/99 v zmysle ust. § 157 Exekučného poriadku pod písmenom c/ do tretej skupiny nie je dôvodná. V zmysle tohto ustanovenia podľa výsledkov rozvrhového pojednávania z podstaty sa uspokojujú pohľadávky zabezpečené záložným právom zákonným, zmluvným, sudcovským alebo exekučným, zabezpečovacím prevodom práva, postúpením pohľadávky, prípadne obmedzením prevodu nehnuteľnosti v celku podľa času vzniku záložného práva, prípadne vzniku obmedzenia prevodu.

Pohľadávky zabezpečené záložným právom sú tie pohľadávky, v prospech ktorých je zriadené záložné právo na draženej nehnuteľnosti. Pohľadávky zabezpečené záložným právom na inej, ako draženej nehnuteľnosti, sem nepatria. Ak okresný súd konštatoval v súlade s návrhom súdneho exekútora a evidencie na liste vlastníctva, že pohľadávka prihlásená súdnym exekútorom Bc. A. M. v prospech veriteľa P., a. s. K., postúpená na S., a. s. B., vo výške Sk 17.880.346,- na základe poverenia č. 5502004991 zo dňa 29. 9. 1999 a poverenia č. 5502004992 zo dňa 22. 9. 1999 a trov exekúcie EX 363/99 a EX 417/99 vo výške Sk 2.438.351,20 ako pohľadávky zabezpečené zriadené exekučným záložným právom, patria do tejto skupiny, preto v tejto časti krajský súd odvolanie považoval za nedôvodné.

Iné námietky v rámci odvolania vznesené neboli, takže krajský súd nemal inú možnosť, ako uznesenie okresného súdu o schválení výťažku ako vecne správne podľa § 219 O.s.p. potvrdiť.“

V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajský súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré napadnuté uznesenie potvrdil. Výrok jeho rozhodnutia je jasný a zrozumiteľný. Rozhodnutie krajského súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože krajský súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov vo veci sťažovateľa neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam a v danom prípade ani nemohol porušiť označené základné právo sťažovateľa. Ako vyplýva z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia všeobecného súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným (I. ÚS 188/06).

3. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Sťažovateľ v podanej sťažnosti tvrdil, že rozhodnutie krajského súdu porušuje jeho základné práva ďalej preto, že krajský súd potvrdil uznesenie o schválení rozvrhu výtlačku okresného súdu napriek tomu, že rozvrh vykonaný súdnym exekútorom nerešpektoval zákonné ustanovenie § 156 Exekučného poriadku v znení v čase rozvrhu, podľa ktorého rozdeľovanú podstatu tvorí najvyššie podanie a úroky z neho, zábezpeka vydražiteľa uvedeného v § 143 ods. 1, prípadne sumy zodpovedajúce záväzkom uvedeným v § 152 ods. 1. Ústavný súd vychádzajúc z toho, že odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní podanom proti uzneseniu okresného súdu bol viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 202 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), dospel k záveru, že dôvodnosťou tohto argumentu sťažovateľa by sa mohol zaoberať iba v prípade, ak by tento argument bol jedným z dôvodov odvolania, o ktorom rozhodoval krajský súd. Keďže tomu tak nebolo, nemožno prisvedčiť sťažovateľovi, že krajský súd mohol porušiť jeho základné právo na súdnu ochranu tým, že tento dôvod do úvahy pri svojom rozhodovaní nevzal a rozhodnutie okresného súdu o schválení rozvrhu výtlačku ako vecne správne potvrdil.

Sťažovateľ svoje tvrdenie o porušení jeho základného práva na majetok odôvodnil tiež tým, že v jeho veci mal byť rozvrhovaný súčet sumy najvyššieho podania a úrokov odo

dňa zloženia zábezpeky do rozvrhového pojednávania, pričom z rozvrhu malo vyplývať aj to, že podľa rozvrhom stanoveného kľúča bude rozvrhnutá i suma úrokov z najvyššieho podania odo dňa jeho zaplatenia do skutočného vyplatenia rozvrhnutých súm jednotlivým veriteľom, a preto, ak sa tak nestalo, utrpel sťažovateľ ujmu na svojom majetku, ktorý sa nerozšíril o tieto úroky, hoci sa v zmysle zákona mal a suma zodpovedajúca obvyklému úroku pripadajúca na sťažovateľa podľa rozvrhu predstavuje preto majetok, na nadobudnutie ktorého mal legitímnu nádej. Sťažovateľ súčasne tvrdil, že k porušeniu tohto jeho práva malo dôjsť aj rozhodnutím krajského súdu. Ústavný súd musel odmietnuť sťažnosť sťažovateľa i v tejto jej časti z dôvodu neexistencie akejkoľvek súvislosti medzi tvrdým porušením základného práva sťažovateľa na majetok a rozhodnutím krajského súdu. Pokiaľ v dôsledku správania sťažovateľa, resp. jeho právneho predchodcu spočívajúceho v definovaní rozsahu a dôvodov odvolania podaného proti uzneseniu okresného súdu o schválení rozvrhu výťažku nebolo povinnosťou krajského súdu pri rozhodovaní o podanom odvolaní preskúmať správnosť napadnutého uznesenia z tohto hľadiska, nemohlo predstavovať jeho rozhodnutie ani zásah do základného práva na majetok sťažovateľa.

Pokiaľ sťažovateľ v sťažnosti naznačil, že k porušeniu jeho základného práva na majetok malo dôjsť rozhodnutím krajského súdu i tým, že ako vecne správne potvrdil rozhodnutie okresného súdu napriek tomu, že pri určení časti rozvrhovanej sumy pripadajúcej sťažovateľovi bolo jej vyčíslenie nesprávne v dôsledku zaradenia do skupiny c) pohľadávky trov exekúcie súdneho exekútora JUDr. M. M., zastúpeného Mgr. A. M., ústavný súd vychádzajúc z toho, že krajský súd dospel k záveru o dôvodnosti zaradenia tejto pohľadávky do skupiny c), uzatvára, že v tomto prípade nemôže ísť o majetok sťažovateľa, na nadobudnutie ktorého mal legitímnu nádej, pretože o takýto prípad by išlo iba vtedy, ak by tvrdená pohľadávka sťažovateľa, ktorá má predstavovať jeho majetok, spĺňala všetky zákonné predpoklady jej vzniku. Iba v takom prípade by mohla sťažovateľovi svedčiť legitímna nádej na jej nadobudnutie. Ako je zrejmé, v tomto prípade to tak nebolo.

Ústavný súd podľa § 25 zákona o ústavnom súde preto odmietol sťažnosť sťažovateľa aj v časti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie základných práv uznesením krajského súdu, a to z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2008